

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/330/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7222207947
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Greguš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7222207947.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Greguša a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárscikovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti Z. C. nar. XX.X.XXXX a A. C. nar. XX.X.XXXX detí rodičov: matky B. C. nar. X.X.XXXX bývajúcej v E. na R. ulici č. X zastúpenej JUDr. Vladimírom Volčkom, PhD. advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Mlynskej ulici č. 27 a otca Ing. N. C. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v K. H. N. na ulici U. E. č. XXXX/XX zastúpeného JUDr. Marcelou Kuníkovou advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v Spišskej Novej Vsi na Bernolákovej ulici č. 17 o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Košice II č.k. 43P/124/2022-62 zo dňa 4.10.2022 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, aby súd dočasne zveril maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti do doby, kým bude rozhodnuté vo veci samej v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Návrh vo veci samej je vedený na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 17P/120/2022.

2. Zamietnutie návrhu odôvodnil tým, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nebol dôvodný, nakoľko nebola osvedčená naliehavá potreba okamžite upraviť pomery maloletých detí. Konštatoval, že pri rozhodovaní súdu na základe návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť osvedčený kvalifikovaný a bezprostredný zásah do práv a záujmov dieťaťa, ktorý si vyžaduje okamžitú nápravu. Výnimočnosť prípadu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť odôvodnená tým, že bez okamžitej dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Otec však neuviedol ani neosvedčil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov maloletých detí. V návrhu poukázal na nedostatočnú starostlivosť matky o maloleté deti. Z prešetrenia pomerov v domácnosti matky mal však súd prvej inštancie osvedčené, že deti majú u matky vytvorené vhodné podmienky pre priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin, na plnenie si školských povinností, ako aj trávenie voľného času. V starostlivosti matky o maloletých neboli zistené žiadne nedostatky. Deti riadne navštevujú školu. Počas pohovoru boli primerane a čisto oblečené, veselé a komunikatívne. Obe deti vyjadrili vôľu zotrvať v osobnej starostlivosti matky. Opakovane poukázali na skutočnosť, že otec sa v ich prítomnosti negatívne vyjadruje na adresu matky. Deti prejavili práve obavu z otca, pretože majú strach pred ním povedať o matke niečo pekné, lebo na nich kričí. Otec v návrhu uviedol, že v rámci určeného styku súdnym rozhodnutím nemá možnosť dostatočne výchovne vplývať na deti, avšak z vyjadrenia matky, ako aj maloletých detí bolo zrejmé, že jeho styk s deťmi sa z jeho viny pravidelne nerealizuje. Z uvedeného je zrejmé, že vzťahy medzi rodičmi sú značne narušené a deti sú vťahované do konfliktu rodičov. Vzhľadom na uvedené mal za to, že v tomto prípade absentuje naliehavá potreba úpravy výkonu rodičovských práv a povinností nariadením neodkladného opatrenia. Zdôraznil, že prvoradý záujem, ktorý v konaniach vo veciach maloletých detí treba chrániť je, záujem detí, pričom

z návrhu otca nevyplýva žiadne nebezpečenstvo, či ohrozenie záujmov detí, ktoré by vyžadovalo zásah súdu v zmysle návrhu otca. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec z dôvodu, že súd prvej inštancie nedostatočne zisťoval a nepreveroval jeho tvrdenia a nevykonal ani ním navrhované znalecké skúmanie. Zdôraznil, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podával najmä z dôvodu poškodzovania zdravia dieťaťa dlhodobým podávaním laxatívnych prípravkov. Z napadnutého uznesenia nevyplýva, že by súd prvej inštancie skúmal tak vážne poškodzovanie zdravia sedemročného dieťaťa, ktorému matka podáva laxatívne prípravky viac ako tri roky. Stotožnil sa iba s tvrdením matky, ktorá uviedla, že laxatívny sirup Duphalac odporučila dlhodobo užívať jeho ošetrojúca gastroenterologička MUDr. S.. Poukázal na to, že matka pracuje na tom istom pracovisku, ako spomínaná lekárka, a preto dostať sa k receptu je pre ňu ako zdravotníčku pracovníčku a zároveň aj kolegyňu veľmi jednoduché. Uviedol, že deti strávili počas posledných letných prázdnin v Spišskej Novej Vsi spolu päť týždňov a počas týchto piatich týždňov nedostal laxatívny sirup ani jeden jediný raz. Stolicu bežnej konzistencie mal pravidelne každý druhý deň po celú dobu. Podľa jeho názoru nie je jediný dôkaz, ktorý by jednoznačne potvrdzoval, že mal. A. laxatíva potrebuje. Zdôraznil, že ich dlhodobé podávanie spôsobuje zmeny v peristaltike čriev, odstraňuje vyprázdňovací reflex a mení koncentráciu elektrolytov v tele, čo spôsobuje doživotné zdravotné problémy. Príbalové letáky k laxatívnym produktom sú bežne dostupné na internete. Dňa 14.10.2022 podal na polícii trestné oznámenie voči matke aj voči MUDr. S.. K vykonanému šetreniu sociálnej kurately uviedol, že ho považuje za amatérske a povrchné. Výsledok absolútne nespĺňa očakávanú objektivitu a podľa jeho názoru je irelevantný. Podľa jeho názoru vopred oznámená návšteva pracovníčok úradu iba nahráva do kariet matky a tak sa môže na to vopred pripraviť, aby všetko vyzeralo naoko v poriadku. Chýba hĺbkové šetrenie rodinných a sociálnych pomerov, prešetrenie všetkých uvedených podnetov a obvinení matky, nehovoriac o úplnej ignorácii prešetrenia dlhodobého podávania laxatív. K odvolaniu pripojil písomné vyjadrenie svojej partnerky A. U., ako aj písomné vyjadrenie jeho rodičov N. C. a B. C.. Z ich vyjadrení je zrejmé, že chlapci sú hrubo zanedbaní, skutočnosti, ktoré uvádzajú, sú pravdivé a jeho mrzí, že sú v takom stave. Je pochopiteľné, že sa nemôže ticho pozerať na to, ako jeho deti upadajú. Je nešťastný a bude robiť všetko preto, aby deťom pomohol a zachránil ich. Je presvedčený, že matka starostlivosť a výchovu detí hrubo zanedbáva, zanedbáva ich zdravie a výživu, čo ohrozuje ich zdravý, psychický a sociálny vývin. Deti rýchlo rastú a dospievajú, sú v čase, kedy dostávajú výchovný základ a vzor do celého života. Je si vedomý toho, že maloletí pri šetrení povedali, že chcú byť s matkou, avšak sú vo veku, kedy im vyhovuje život, aký majú u matky. Nemusia nič robiť, môžu tráviť neobmedzený čas na mobiloch, pri počítačových hrách, nie sú im kladené žiadne povinnosti a doslova si môžu robiť čo chcú. Pýta sa, či práve toto je v záujme chlapcov vo veku sedem a desať rokov, ktorí ešte nie sú dosť zrelí na to, aby vedeli posúdiť, čo je v živote správne. Práve v tomto veku si musia osvojiť základy, ktoré s nimi ponese do ďalšieho života. Poukázal aj na to, že na Okresnom súde Košice II je podaný návrh vo veci samej pod sp. zn. 17P/120/2022 od mája 2022. Návrh podal potom, ako zistil dlhodobé podávanie lieku, ktorým matka synovi poškodzuje zdravie, potom ako zistil zanedbávanie hygieny a starostlivosti zo strany matky a potom, ako zlyhala pomoc zo strany sociálnej kurately. Zdôraznil, že účelom neodkladných opatrení je okamžitý zásah súdu. Súd však skúmanie obmedzil iba na šetrenie pomerov v domácnosti matky, pričom matka bola o stretnutí informovaná, na stretnutie pripravila tak domácnosť, ako aj deti. Kolízny opatrovník však okrem informácií od matky neskúmal podávanie nebezpečného lieku dieťaťu. Nevyžiadal si správu od ošetrojúcej lekárky, ani od znalca, či je podávanie laxatívneho lieku sedemročnému dieťaťu nevyhnutné a či ním nedochádza k poškodzovaniu zdravia dieťaťa. Takéto skúmanie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia zo strany súdu považuje za nedostatočné a nesprávne. Navrhol, aby odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie a nariadil neodkladné opatrenie v ním navrhovanom znení, alebo aby vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Matka k odvolaniu otca vo vyjadreniach zo dňa 22.11.2022 a 27.12.2022 uviedla, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj odvolanie otca obsahujú nepravdivé, klamlivé a ofenzívne vyjadrenia na jej adresu, a to aj ohľadom jej prístupu k deťom, k ich výchove a starostlivosti o ne. V celom rozsahu sa nestotožňuje s právnymi ako aj skutkovými argumentmi a vyjadreniami uvedenými v odvolaní otca, tieto považuje za nepravdivé a zavádzajúce. Kategoricky odmieta obvinenia otca, že zámerne poškodzuje zdravie mal. A.a ako aj ďalšie obvinenia zo spáchania akéhokoľvek trestného činu. Uvedené obvinenia otca nielen voči nej ale aj voči lekárke MUDr. S., odborníčke v oblasti gastroenterológie, že spoločne poškodzuje zdravie mal. A.a, považuje za difamačné. Zdôraznila, že otec je s maloletými deťmi minimálne, pravdepodobne si neuvedomuje, že maloleté deti majú aj zdravotné

ťažkosti, pričom mal. A. má diagnostikovanú črevnú poruchu a má problémy s vyprázdňovaním. Ona takéto konanie otca považuje za šikanózne a to nielen voči jej osobe, ale aj voči MUDr. S.. Laické hodnotiace úsudky a závažné obvinenia otca, ktorý nemá zdravotnícke vzdelanie a ktorý nie je odborníkom v oblasti gastroenterológie, sa zakladá výlučne na jeho subjektívnom názore bez toho, aby čo i len jedinýkrát s mal. A. om navštívil akékoľvek vyšetrenie a predmetné tvrdenie zakladá výlučne na základe „preštudovania si“ príbalového letáku daného lieku. Teda tvrdenie, že liek, ktorý užíva mal. A. na predpis lekára špecialistu, poškodzuje jeho zdravie, ona považuje za tendenčné a súčasne považuje za nanajvýš nekorektné spochybňovať odborný názor lekára špecialistu len na základe príbalového letáku k predmetnému lieku. Ohradzuje sa aj voči ostatným tvrdeniam otca, ktoré ju osočujú, dehonestujú a negatívne vykresľujú, pričom predmetné konanie iniciované otcom považuje za snahu o vytvorenie ďalšieho psychického tlaku nielen na ňu ale aj na maloleté deti. Zdôraznila, že otec žiadnym spôsobom nepreukázal, že by sa skutočne nevedela postarať o deti a že by im nevedela zabezpečiť ich riadnu výchovu a výživu po všetkých stránkach. Konanie otca považuje za v rozpore s najlepšimi záujmami maloletých detí, keďže ich otec konaniami iniciovanými na súde vystavuje prílišnému stresu a opakovaním šetrenia zo strany príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, nehovoriac o vytváraní diskomfortu pre maloleté deti prostredníctvom hanlivého vyjadrovania sa otca o nej v ich prítomnosti a nemožnosti detí sa akokoľvek pozitívne o nej vyjadrovať v jeho prítomnosti. K odvolaniu priloženým výpovediam rodičov otca a jeho súčasnej priateľky uviedla, že ich nemožno považovať za hodnoverné a ani pravdivé, keďže sa jedná o jeho blízke osoby a je nanajvýš pravdepodobné, že budú svedčiť v prospech otca. Upriamila pozornosť na podobné slovné výrazy a zrejme podobnosti, ktoré sa nachádzajú v týchto výpovediach. Výpovede sú napísané na počítači a nie je teda jasné, kto predmetné výpovede koncipoval ani kto ich podpísal. Popiera všetky tvrdenia a argumenty, ktoré sa v týchto výpovediach ako aj v odvolaní nachádzajú, pričom jedinou motiváciu otca vidí v tom, že sa snaží poškodiť jej a v konečnom dôsledku aj maloletým deťom. Súčasne odkazuje na šetrenie príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré preukazuje, že maloleté deti sú dlhodobo vystavované stresovým situáciám zo strany otca, ktorý ju pred maloletými deťmi osočuje, ohovára a snaží sa maloleté deti manipulovať, aby si vytvorili voči nej averziu. Uviedla, že otec s ňou odmieta komunikovať, stretávanie sa s maloletými deťmi nerieši s ňou ale priamo s deťmi a neustále aj prostredníctvom týchto konaní, ako aj podaním trestného oznámenia prispieva k vytváraniu vypätých situácií, ktoré v konečnom dôsledku môžu mať dopad aj na psychický vývin maloletých detí. Je toho názoru, že v konaní nebola v žiadnom ohľade preukázaná potreba bezodkladnej úpravy pomerov, pričom nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by tvrdenia otca ohľadom jej starostlivosti o deti boli v akomkoľvek ohľade pravdivé, keďže kolízny opatrovník nezistil u nej žiadne pochybenia. Navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a priznal jej náhradu trov konania za štyri úkony právnej služby v sume 404,36 Eur.

5. Ďalšie vyjadrenia do spisu predložené neboli.

6. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava,

že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej) a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemusia byť preukázané dôkazmi, nakoľko pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V tomto smere je potrebné podotknúť, že zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení, o ktorom súd má rozhodnúť v lehote 30 dní, mal vykonávať dokazovanie, preto nemôže byť relevantný odvolací dôvod, že súd nedostatočne zistil skutočný stav a dospel nesprávnym skutkovým zisteniam.

12. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom § 66 CMP a dospel k rovnakému právnomu záveru, ako súd prvej inštancie, že otec v návrhu dostatočne neosvedčil naliehavosť neodkladnej úpravy pomerov, ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziace maloletým deťom, ktoré by odôvodňovali okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami otca uvedenými v odvolaní, ktoré uplatnil už v podanom návrhu a ani v priebehu odvolacieho konania otec neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd po preskúmaní prejednávanej veci rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že podmienky pre dočasnú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom nie sú splnené aj preto, že nebolo osvedčené, že by takáto úprava bola v záujme maloletých. Samotné deti sa pred kolíznym opatrovníkom vyjadrili, že hoci majú radi oboch rodičov, radšej by zostali bývať s matkou. Vadí im, že otec pred nimi na matku nadáva, ale oni vedia, že matka je dobrá. Taktiež otec nepredložil žiaden lekársky posudok, odborné vyjadrenie ktorými by preukázal nesprávnu liečbu mal. A.a. Rovnako ako on, ani súd nemá odbornú spôsobilosť hodnotiť naordinovanú liečbu lekárom špecialistom. Za tejto situácie ani odvolací súd nezistil, že by maloletým hrozila bezprostredná ujma, ak by do rozhodnutia vo veci samej neboli zverené do osobnej starostlivosti otca. Záujem maloletých detí nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich výchovného pôsobenia, teda s ich predstavou o výkone rodičovských práv a povinností. Skutočnosti, na ktoré otec poukazuje vo svojich podaniach, sú relevantné pre konanie vo veci samej, nie však pre konanie o nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

14. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

15. Matka vo vyjadreniach k odvolaniu žiadala priznať náhradu trov konania. Z obsahu spisu vyplýva, že na Okresnom súde Košice II prebieha konanie vo veci samej pod sp. zn. 17P/120/2022. Konanie o neodkladnom opatrení je v podstate súčasťou tohto konania. Odvolací súd preto nemohol rozhodnúť o náhrade trov konania, keďže o nich má byť v zmysle § 58 CMP rozhodované v rozhodnutí, ktorým sa bude konanie končiť.

16. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).